

NEVIDNI RAČUNI

DR. MATIJA OGRIN

Čudo prečudno, tu bo nekaj posredi, si misli normalen človek, če vladajoča politična elita, ki srborito zagovarja pornografijo, prostitucijo, istospolne poroke in prisega na moralni relativizem, začne v isti sapi zagovarjati versko skupnost s tako ostrimi in zunanje fiksnimi moralnimi merili, kakor je muslimanska. In če hočejo takšni ljudje muslimanom po vsej sili omogočiti gradnjo velikega versko-političnega centra, se sproži vrsta misli o njihovih namerah.

Pomisli velja, da so slovenski liberalci že v Avstriji hlepeli po državni skupnosti s Srbi tudi zategadelj, ker so upali, da bo pravoslavje ošibilo slovensko katoliško kulturo; starega liberalnega jugoslovanstva se je pogosto držala simpatija do popa in hlad do „farja“. Med svetovnimi vojnama se je ta up izkazal prazen, a nekateri liberalci so našli torišče za opozicijo katolištvu v t. i. Starokatoliški cerkvi, kjer so se po civilni ločitvi lahko znova poročili. Komunizem je vse to zatrl, a že proti njegovemu koncu in pozneje je poskušala komunistična elita prikazati evangeličane kot dokaz, da so katoličani v Sloveniji le ena izmed mnogih verskih skupin, Trubarja in protestante pa uporabljajo kot emblem kulturnega boja proti katolištvu. Skratka, liberalna in komunistična politika sta katolištvu pri nas vedno nasprotovali ne le s svojim „laicizmom“, am-

pak tudi s tem, da sta skušali mobilizirati druge verske skupine.

Podpora, ki jo daje sedanja vladna elita islamu, je istega protikatoliškega rodu, vendar mnogo radikalnejša. Ti ljudje muslimanom ne delajo usluge, ampak jih uporabljajo kot akterje v svojem računu. Vsak katoličan bi spoštoval versko dejavnost muslimanov v manjših molitnicah - in Bogu bodi potoženo, da smo tudi Slovenci imeli dolga stoletja le majhne cerkvice, preden smo naposled dobili tri stolnice in eno bogoslovje.

Kulturni in pravno-politični vplivi islama pa so nekaj drugega: ti vodijo bolj ali manj naravnost k zanikanju nekaterih temeljnih človekovih pravic.

Slovenska politična elita pa hoče prav v imenu splošnih človekovih pravic spodbuditi - ne verski, ta jim je figo mar - pač pa kulturno-politični pojav islamizma, ki bo svojim članom v prihodnosti odrekal prav te človekove pravice, na katere se liberalni advokati sklicujejo. Vpliv družbeno prebujene muslimanske skupnosti v slovenski javnosti bodo ti ljudje skušali spet na nov način usmeriti proti katoličanom, z istim zamahom pa zadeti še druge cilje, zlasti nasprotovati politiki ZDA in Natu. Dobro bi bilo, če bi se muslimani tega zavedali. In dvomljivo je, ali je zanje dolgoročno pametno, da se tako tesno povežejo s to politično skupino.

Družina

Imenovanje nadškofa dr. Rodeta v visoko vatikansko službo

Nadškof Rode po veliki noči odhaja v Vatikan

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Franc Rode je bil imenovan za prefekta Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja.

Imenovanje je bilo objavljeno v sredo, 11. februarja ob 12. uri. Nadškof Rode je v prisotnosti svojih najbližjih sodelavcev in dekanov ljubljanske nadškofije to sporočil na tiskovni konferenci v nadškofijskem dvorcu v Ljubljani. V vabilih, ki so jih prejeli, ni bila napovedana vsebina srečanja z nadškofom, zato so mnogi pričakovali novico, ki bo povezana z ratifikacijo t. i. vatikanskega sporazuma. Nadškof je začel s svetopisemsko mislijo: „Moja pota niso vaša pota, moje misli niso vaše misli.“

Po Rodetovih besedah na časnikarski konferenci je s tem imenovanjem izkazana izjemna čast tako slovenski Cerkvi kot Sloveniji nasploh. Funkcijo, ki je v bistvu glavno upraviteljstvo nad zadevami redovnikov ter drugih vidikov posvečenega življenja in pomeni vodstvo ene izmed kon-

gregacij Rimske kurije, bo Rode prevzel po veliki noči, ime njegovega naslednika v Ljubljani pa zaenkrat še ni znano; nadškofe imenuje papež, pri tem pa se praviloma posvetuje tudi z apostolskimi nunciji. Prefektu papež doda tudi častno imenovanje kardinal, vendar pa pride do imenovanja le na papeških konzistorijih, ki jih skliče papež. Tako bo Rode najprej le prefekt, na naslednjem konzistoriju pa bo naknadno prejel še naziv kardinal.

Rode je med rezultati svojega sedemletnega službovanja izpostavil predvsem glavno izvršitev plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem s programom za prihodnja leta in ratifikacijo vatikanskega sporazuma.

Svojega imenovanja z nedavno ratifikacijo vatikanskega sporazuma neposredno sicer ne povezuje, je pa povedal, da je za napredovanje izvedel le dan po ratifikaciji. S sporazumom je, tako Rode, ustvarjen nov položaj za odnose med Katoliško cerkvijo in državo, z njegovim odhodom pa sledi

Nad. na 4. str.

Intervju z nadškofom Rodetom

Na radijski oddaji Okence v Sloveniji je v soboto, 14. februarja, Mirko Vasle uspel dobiti na telefon ljubljanskega nadškofa dr. Franca Rodeta, s katerim je imel naslednji pogovor:

Gotovo je bil eden od osrednjih dogodkov v Sloveniji v tem tednu ki mineva, imenovanje ljubljanskega nadškofa in metropolita Franca Rodeta za prefekta kongregacije ustanov posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja v Vatikanu.

Na drugo strani telefonske linije je ljubljanski nadškof in metropolit, dr. Franc Rode.

Gospod nadškof, najprej bi Vam rad čestital v imenu vseh sodelavcev radijske oddaje „Okence v Sloveniji“ v Argentini ter v imenu vse slovenske skupnosti v Argentini za omenjeno imenovanje, lepo pozdravljeni.

- Dober dan

Gospod nadškof, kdaj boste odšli v Vatikan in razložite nam prosim, v čem bo obstajalo vaše delo

-V Vatikan bom odšel po veliki noči, na belo nedeljo se bom v ljubljanski stolnici poslovil od slovenskega naroda in od duhovnikov naslednji dan ali pa v torek pa bom odšel v

Vatikan. Tam bo moje delo voditi enega od uradov Rimske kurije, sedež kongregacije ustanov posvečenega življenja, to se pravi, moral bom voditi in orientirati redovnike in redovnice, ki delujejo po vsem svetu, moral jih bom obiskati in predvsem se mi zdi, moral jih bom navdušiti, dati jim novo dinamiko, da bodo lahko doživljali karizmo ustanovitelja z večjo intenzivnostjo. Znano je, da je po drugem vatikanskem koncilu veliko verskih kongregacij imelo nekaj težav z duhovniškimi poklici, predvsem v ZDA in v Zahodni Evropi, treba je pospeševati duhovno življenje in pastoralno poklicev, da bodo lahko verske kongregacije in kontemplativni redovi dobro vršili svoje poslanstvo.

Gospod nadškof, mesto, ki vam ga je določil sveti oče, vključuje tudi imenovanje za kardinala. Kdaj bo to imenovanje postalo efektivno?

-Na to vprašanje je težko odgovoriti, ker je papež Janez Pavel II skliceval konzistorije vsaka tri leta. Če računamo, da je zadnjega sklical oktobra meseca leta 2003, bo naslednji konzistorij leta 2006.

Gospod nadškof, ali je že znano ime vašega naslednika v ljubljanski

nadškofiji in ali lahko vi predlagate kakšnega kandidata?

-Ne, kandidata predstavi apostolski nuncij, monsinjor Castello, ki je bil v Argentini, on predstavi tri imena, potem pa izberemo mi enega od teh treh in tisti, ki dobi največ glasov, je običajno novi nadškof, a ta trenutek ni mogoče govoriti o nasledstvu.

Gospod nadškof, kako lahko ocenite svoje delo v teh sedmih letih na čelu ljubljanske nadškofije.

-Mislim, da so bila zelo težka leta, predvsem zaradi opozicije leve, bivših komunistov ali direktno komunistov, a prepričan sem, da se je nekaj naredilo, na primer v teh sedmih letih smo imeli prvi plenarni zbor Cerkve na Slovenskem, ki je dober program za bodočnost slovenske Cerkve. Imeli smo tudi dolge pogovore s slovensko vlado in končno je bil podpisan sporazum med Slovenijo in Svetem sedežem, ki ga je slovenski parlament pred kratkim ratificiral. Mislim, da bodo sedaj nastopili v Sloveniji bolj mirni časi.

Zelo važno se mi je tudi zdelo navduševati slovenske vernike, ker so zaradi komunizma, ki je vladal 50 let v Sloveniji, imeli strah izpovedati svojo vero in jo

Nad. na 4. str.

Volitve v evropski parlament 2004

Informacija državljanom Republike Slovenije, ki prebivajo v tujini

V Republiki Sloveniji bomo 13. junija 2004 prvič volili svoje predstavnike v Evropski parlament. Sedem poslancev iz Republike Slovenije bo izvoljenih na podlagi proporcionalnega volilnega sistema z možnostjo preferenčnega glasu.

Na volitvah v Evropski parlament lahko sodelujejo vsi državljani Republike Slovenije, ki imajo volilno pravico.

Državljeni Slovenije, ki imajo stalno prebivališče v Argentini in ki so vpisani v volilni imenik, bodo svojo volilno pravico lahko izvajali na enak način kot na prejšnjih volitvah in referendumih, in sicer:

- osebno z glasovanjem na veleposlaništvu RS v Buenos Airesu;
- po pošti z volilno karto, ki jo bodo overili pooblaščenca veleposlaništva po slovenskih društvih in domovih v Argentini;
- če se bodo na dan volitev nahajali v Sloveniji, bodo lahko ob pravočasno vloženi zahtevi, volili na volišču v Sloveniji.

Državljeni, ki še niso vpisani v evidenco volilne pravice (zlasti tisti, ki na dosedanjih volitvah in referendumih niso mogli glasovati, ker niso bili vpisani), morajo do 14. aprila 2004 pri Upravnih enotah zadnjega stalnega prebivališča v Sloveniji ali na veleposlaništvu v Buenos Airesu vložiti zahtevo za vpis v evidenco volilne pravice. Kopijo obrazca prilagamo, na voljo pa so tudi na spletnih straneh Ministrstva za notranje zadeve: <http://www.mnz.si/si/13.php>

Obrazec mora vsebovati vse zahtevane podatke, priložena mu morajo biti tudi vsa zahtevana dokazila. Posebej izpostavljamo, da je potrebno na obrazcu jasno napisati podatek o naslovu v Republiki Sloveniji, s katerega volivec želi uresničevati svojo volilno pravico.

Bolj podrobno se državljani RS lahko seznajajo s predpisi, ki urejajo volitve v Evropski parlament, na spletnih straneh Ministrstva za notranje zadeve (<http://www.mnz.si/si/13.php>), Ministrstva za zunanje zadeve (<http://www.gov.si/mzz/>) in Republiške volilne komisije (<http://www.sigov.si/rvk/>).

Nadaljnje informacije v zvezi z volitvami bodo volivci pravočasno prejeli.

Anita Pipan, prva sekretarka, veleposlaništvo RS v Buenos Airesu

GLEJ...

SLOVENSKI KULTURNI
PRAZNIK 3

TUDI V SLOVENIJI
IZGINJAJO LEDENIKI 4

ŽENA IN NJEN SVET:
BARA REMEC 3

JEZIKOVNI KOTIČEK:
ČEBELE 4

Imenovanje...

Nad. s 1. str.

med slednjima tudi novo, bolj umirjeno obdobje medsebojnih odnosov.

Po zakoniku Cerkvenega prava so kongregacije uradi Rimske kurije, „po katerih papež navadno opravlja posle vesoljne Cerkve in ki v njegovem imenu in z njegovo oblastjo izvršujejo službo v blagor Cerkvam“. V Rimski kuriji je poleg državnega tajništva še 9 kongregacij, 3 sodišča in 11 svetov.

Prvo kongregacijo, ki naj bi pokrivala področje ustanov posvečenega življenja, je leta 1586 ustanovil papež Sikst V. in je nosila ime: Sveta kongregacija za zadeve redovnikov. Leta 1601 je bila pridružena Kongregaciji za škofo in druge prelate, dokler ji papež sveti Pij X. leta 1908 ni spet vrnil avtonomije in jo poimenoval Kongregacija za redovnike.

Leta 1967 je papež Pavel VI. razširil njeno področje in jo preimenoval v Kongregacijo za redovnike in svetne inštitute, sedanji papež Janez Pavel II. pa jo je v apostolski konstituciji Pastor Bonus, ki je izšla 28. julija 1988, poimenoval z imenom, ki ga nosi še danes: Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja.

Kongregacija, o kateri govorimo, se ukvarja z vsem, kar zadeva disciplino, študij, premoženje, pravice in dolžnosti ustanov posvečenega življenja, kamor sodijo tako ženski kot moški redovi (npr. Benediktinci, Cistercijani) ter redovne družbe (npr. Jezuiti, Uršulinke), svetni inštituti (npr. Družina Kristusa Odrešenika) in družbe apostolskega življenja (npr. Misionska družba Lazaristov). V delokrog Kongregacije sodijo tudi zadeve

meniškega življenja, skupnosti posvečenih devic ter novih oblik posvečenega življenja. Jurisdikcija nad člani naštetih skupnosti je osebnega značaja in nima ozemeljskih omejitev. Za lažjo predstavlo lahko navedemo, da je leta 2003 v okviru Katoliške Cerkve delovalo: 194.129 redovnikov - od tega 139.159 duhovnikov in 54.970 redovnih bratov, 792.317 redovnic ter 51.973 članov kontemplativnih redov.

Vsi ti so organizirani v več kot 2000 različnih redov oziroma drugih oblik posvečenega življenja. Člani Kongregacije so poleg prefekta, tajnika in podtajnika še 20 kardinalov in 6 nadškofov. Za normalen potek dela pa skrbi še 30 uslužbencev.

Dosedanji prefekt Kongregacije je bil od leta 1992 kardinal Martínez Somalo, ki se je mestu prefekta odpovedal zaradi dopolnjene starosti 75 let.

Franc Rode se je rodil 23. septembra 1934 v Ljubljani in je doma z Rodice pri Domžalah. Študiral je v glavnem v tujini. Najprej v Judenburgu, v Avstriji - v taborišču, zatem pa je gimnazijo obiskoval v Lienzu v Avstriji in Buenos Airesu v Argentini. Leta 1952 je stopil v Misijsko družbo (Lazaristi), teološke študije pa je končal v Parizu, kjer je tudi začel duhovniško službo. Po končanem študiju v Parizu se je vrnil v domovino. Od leta 1967 je bil v Ljubljani ravnatelj bogoslovcev Lazaristov, na Teološki fakulteti pa je predaval praktično apologetiko, teologijo nekrščanskih verstev, uvod v moderni ateizem in osnovno bogoslovje. V tem času je tudi veliko publiciral v Družini, v Bogoslovnem vestniku in pri Mohorjevi družbi. Bil je prvi urednik revije Znamenje.

Po šestnajstih letih bivanja v domovini je odšel v Vatikan, kjer je leta 1981 prevzel službo v papeškem tajništvu za dialog z neverujočimi. Do imenovanja za novega ljubljanskega nadškofa pa je bil od ustanovitve marca 1993 tajnik papeškega sveta za kulturo.

Rode je veliko predaval in objavil doma in v tujini, predvsem v Franciji. V slovenščini so med drugim izšla njegova dela Mesec dni na Rdečem otoku, Živa verstva, Ožarjeno bivanje, Uvod v moderni ateizem, skupaj z Antonom Stresom sta izdala Kriterij krščanstva v pluralistični družbi. Odmevni sta tudi deli Spomin,

zavest, načrt Cerkve na Slovenskem ter Za čast dežele. Leta 1996 ga je francoski predsednik Jacques Chirac imenoval za viteza državnega reda za zasluge. Že kot nadškof nas je obiskal v Argentini.

Ljubljanskemu nadškofu in metropolitu Francu Rodetu sta ob imenovanju na mesto prefekta v Vatikanu čestitala tudi predsednik republike Janez Drnovšek ter predsednik vlade Anton Rop. Oba sta se strinjala, da imenovanje na ugledno mesto pomeni priznanje tako nadškofu Rodetu kot tudi slovenski Cerkvi in Sloveniji. Drnovšek je v čestitki izrazil še prepričanje, da bo Rode s svojimi bogatimi izkušnjami in znanjem tudi na novi visoki funkciji uspešno opravljal svoje poslanstvo ter mu na novi dolžnosti zaželel veliko uspehov, je zapisano na spletni strani predsednika države.

Premier Rop je Rodetu čestital v imenu vlade in osebnem imenu, ob tem pa ponovil interes vlade za nadaljevanje dobrih odnosov med Slovenijo in vatikanskim Svetim sedežem kakor tudi za konstruktivno sodelovanje s Cerkvijo v Sloveniji ter Rodetu zaželel uspešno delo na novem delovnem mestu.

Slovenski metropolit in ljubljanski nadškof Franc Rode je v pogovoru za POP TV ocenil obdobje, ki ga je preživel na čelu slovenske Katoliške cerkve. Glede njegovega odhoda v Vatikan je sicer povedal, da kot pravi Slovenec ljubi svojo domovino, zato zanj odhod predstavlja žrtvovanje. Vendar pa lahko glede na pomembnost položaja, ki ga čaka v Vatikanu, stori veliko za slovensko Cerkve in Slovenijo, je prepričan Rode. Ob tem dodaja, da je v svojem mandatu deloval v smislu sanacije in da jo je treba nadaljevati.

Po prihodu v Slovenijo pred sedmimi leti je metropolit najprej spoznal duhovnike in vernike, ob tem pa je bil najbolj presenečen nad izredno dobroto ljudi. Po drugi strani pa so bili odzivi na njegove izjave oz. stališča v javnosti precej nekulturni in nizki, je povedal Rode. Obenem pa meni, da v svojih izjavah ni bil preoster, temveč vedno jasen. „Škof v Cerkvi mora biti jase, saj morajo namreč ljudje vedeti, kakšno je stališče Cerkve. To stališče mora škof odločno in jasno povedati,“ je povedal Rode.

Po STA, Družina

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vprašanje zunanega dolga se normalno zapleta, medtem ko tudi politika ne počiva. Sredi vročega političnega peronizem išče pot iz svojega nejasnega položaja, da jih zima ne bi preseletila nepravilne.

FMI pritiska. Ta ponedeljek 16. februarja je v Buenos Aires prihitela nova delegacija Mednarodnega denarnega sklada. Pregledali bodo državne račune, da vidijo, če soglašajo s tem, kar je vlada obljubila v zadnjem sporazumu. S tega vidika ni pričakovati zapletov, saj je ekonomsko država celo prekoračila zastavljene cilje. Problem se lahko porodi na bolj širokih področjih, med katere spada tudi refinanciacija zunanega dolga v privatnih rokah. Večkrat smo že omenili argentinske bone v rokah bank in privatnikov, ki so zapadli „defaultu“ in za katere vlada ponuja komaj 25 odstotkov nominalne vrednosti. FMI vedno bolj odločno zahteva, naj se državni predstavniki usedejo za mizo pogajanj in se „v dobri veri“ pomenijo z upniki.

Upanje in obup. Vlada upa, da tudi s tem ne bo večjih težav, saj je zadnje dni storila dva jasna koraka. Po eni strani preučuje dodatno kompenzacijo v bonih, navezanih na gospodarsko rast, po drugi strani pa je imenovala bančno zastopništvo v zadevi odplačevanja dolga. To zastopstvo sestavljajo znane bančne korporacije Merrill Lynch, Barclays in UBS. V Skladu sicer priznajo, da je to nek napredek, a najbolj ostri menijo, da je premalo in da je imenovanje bančnega predstavništva le zavlačevanje in pridobivanje na času, ne pa konkreten korak k rešitvi problema. Z argentinske strani so prišla de druga znamenja, ki skrbijo mednarodne ustanove: predsednik Kirchner je znova izjavil, da bi vsako večje plačevanje pomenilo „nov genocid nad narodom“, zunanji minister Bielsa pa je omenil, da se Argentina „ne pogaja neiskreno, temveč le odkrito izraža svoj kočljiv položaj“.

Zunanja in notranja fronta. Medtem je iz ZDA prišlo nekaj zaskrbljujočih novic. Zaradi tožbe nekega finančnega sklada sta dva sodnika odločila zadržek (inhibicijo) na 15 posesti argentinske države v vrednosti 20 milijonov dolarjev. Omenjeni finančni sklad ima argentinske bone v vrednosti 172,5 milijonov dolarjev. Seveda to ne pomeni, da bodo argentinsko lastnino zasegli, ker so vse lastnine prijavljene kot argentinski diplomatski objekti in jih po Dunajski konvenciji ne morejo odvzeti. Zato so v argentinski vladi izjavili, da gre le za „umetne ognje“, ki nimajo praktičnih posledic. A precedent je postavljen in tudi

ugled države trpi ob tem. Vendar v notranjepolitičnem pogledu to vladi celo koristi, ker uporabi zunanjo nevarnost za utrditev enotne fronte. Prav te dni so predstavniki podjetnikov na sestanku s Kirchnerjem izrazili svoje soglasje z vladno politiko na tem področju. Obenem v sklopu peronistične stranke pripravljajo široko akcijo v podporo predsedniku z ozirom na zunanjo fronto.

Politični premiki. To soglasje seveda še daleč ne pomeni, da predsednik obvlada peronizem. Prav te dni in kljub počitnicam vladni strategiji pripravljajo pogajanja, ki naj peronizem postavijo v nekoliko bolj jasen položaj. Gibanje že dolgo časa nima urejenih računov. Problemi se zaostrijo po padcu vlade Povezave, ko je peronizem z Duhaldejem na čelu znova prišel na oblast. Zatem je bila najhujša kriza, ko na zadnjih predsedniških volitvah ni nastopil z lastnim kandidatom (prvič odkar ni prepovedan), temveč pod različnimi imeni povezav s tremi (Menem, Kirchner, Rodríguez Saá). Prav tako „stranko“ dejansko vodi „Odbor politične akcije“, ki ga sestavljajo peronistični guvernerji.

Kam pelje pot? Predstavniki vlade in raznih peronističnih skupin (predvsem duhaldizma) so se že dogovorili in predvideno bo 24. marca Kongresa (konvencije) stranke. Namen je, da bi tam določili novo strukturo vodstva, zlasti zmanjšali število članov vodilnega odbora (trenutno nad sto), razglasili široko amnistijo (za „uskoke“ izza časa predsedniških volitev) in tudi izvedli neke vrste „ideološko reformulacijo“, v smislu „sedanjega“ peronizma, ki je popolnoma nasproten ideologiji za časa Menema. To nikakor ne pomeni nadvlade predsednika Kirchnerja. Guvernerji hočejo obdržati svoj vpliv in predvsem peronizem province Buenos Aires neče nikomur prepustiti odločilne vloge. To je pokazal pretekli teden na shodu v San Nicolasu ob obisku predsednika, ko je podprl Kirchnerjevo prisotnost a dosti jasno pokazal svojo identiteto. Zato je zaenkrat vsako govorjenje o kandidaturi predsednikove žene v provinci Buenos Aires utopija.

Vročje ceste. Vlada je pretekli teden dosegla lep uspeh, ko so skrajni piketirji, brez nasilnega posega varnostnih organov, odstopili od svoje blokade delovnega ministrstva. Vendar bo morala vlada uporabiti še kakšno drugo sredstvo poleg potrpljenja, kajti potrpljenje izgublja družba. Spopadi, ranjeni in aretirani na aveniji devetega julija jasno pričajo, da prihajamo do stanja, ki ga normalen državljani več ne prenese.

Intervju...

Nad. s 1. str.

javno prakticirati, predvsem pa prevzeti verske odgovornosti v javnem življenju. Veliko sem jim govoril o potrebi, da se osvobodijo omenjenega strahu in da zasedajo svoja mesta, da sprejmejo odgovornosti v javnem življenju glede na to, da so kristjani, in izgleda, da je tudi to doživelo pozitiven premik, tako da mislim da bodo vsa ta leta, katera sem doživljal v veliki prizadevnosti, obrodila sadove, čeprav se ne da natančno določiti, kdaj.

Upam da moje delo ni bilo zastonj.

Končno, gospod nadškof, bi Vas prosil, če lahko nagovorite slovensko skupnost v Argentini v materinem jeziku.

-Torej, vse vas, dragi prijatelji iz Argentine, iz srca pozdravljam. Sveti oče me je imenoval za prefekta kongregacije za posvečeno življenje in bom torej šel v Rim. Zapustil bom Slovenijo, moram reči, s težkim srcem, kljub temu da mi tu ni bilo lahko, vendar sem bil rad v Sloveniji, rad sem tukaj delal za Cerkev na Slovenskem, sedaj me sveti oče kliče na drugo odgovorno mesto. Kot kristjan in kot duhovnik sprejemam voljo svetega očeta in bom še naprej delal, tokrat za vesoljno Cerkev. Ostanemo pa seveda vedno povezani z molitvijo in tudi s prisrčnim spominom ki ga hranim na vse vas.

Gospod nadškof, zahvaljujemo se vam za ta intervju, še posebno, ker ste za trenutek zapustili simpozij, pri katerem sodelujete, da ste nam lahko spregovorili. Dovolite, da vam ponovno čestitamo za imenovanje.

Najlepša hvala in nasvidenje.

-Hvala Vam.

Dan fojbo

Odbor za ustavne zadeve italijanske poslanske zbornice je podprl predlog o razglasitvi 10. februarja za dan spomina na žrtve fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, Reke in Dalmacije. Poslanci bodo o predlogu zakona predvidoma glasovali v sredo. Preden bo zakon stopil v veljavo, pa ga bo moral potrditi še senat.

Z uvedbo dneva spomina na optante so se strinjale tako leve kot desne politične stranke, le da so slednje kot datum predlagale 10. februar, ko je leta 1947 Italija v Parizu podpisala mirovni sporazum, s katerim so omenjena ozemlja pripadla takratni Jugoslaviji in jih je zapustilo - po različnih virih - od 240.000 do 350.000 Italijanov. Stranka Levih demokratov pa je sprva predlagala 20. marec, ko je leta 1954 iz Pulja v Italijo odplula zadnja ladja z begunci.

Na današnji seji parlamentarnega odbora je obveljal datum 10. februar, podprli pa so tudi predlog desničarskega Nacionalnega zavezništva, da na isti dan obeležijo tudi spomin na usmrčene v kraških fojbah. Zakon poleg tega predvideva, da je treba vedenje o tragičnih dogodkih ob italijanski vzhodni meji širiti v šolah in z znanstvenimi srečanji ter s študijami ohranjati spomin nanje.

Po Italiji je sicer potekalo več zborovanj v spomin na žrtve fojbe, osrednji pa sta bili v Trstu in Padovi.

Štirideset poslancev italijanske desničarske stranke Nacionalnega zavezništva pa je predsedniku vlade Silviu Berlusconi in ministru za inovacije in tehnologijo Luciu Stanci poslalo poslansko vprašanje, v katerem opozarjajo, da na spletni strani slovenskega tednika Mladina obstaja različica znane računalniške igrice tetris, v kateri ljudje padajo v brezno, ki posnema kraško fojbo. Poslanci zahtevajo od vlade, naj z vsemi pravnimi sredstvi doseže blokado te internetne povezave. Igra Fojbe 2000 je po besedah poslanca Antonia Pezzelle sramotna in žaljiva za človeško dostojanstvo. Proti igrici je pred slovenskim veleposlaništvom v Rimu protestiralo kakih dvajset članov Nacionalnega zavezništva.

Kot je izjavil Mladinin urednik Jani Sever, gre za prispevek te revije k spravi v Sloveniji, saj v brezno padajo tako partizani kot domobranci. Igra nima po njegovih besedah nobene zveze z italijanskim fašizmom prve polovice 20. stoletja in z nezakonitimi poboji Italijanov po 2. svetovni vojni. Zgodovinar Jože Pirjevec pa je pojasnil, da sta bila pretiravanje in ikonoklazem od nekdanj značilna za Mladino, vendar igrice tudi njemu ne ugaja, saj si mrtvi zaslužijo spoštovanje.

SLOVENC V ARGENTINI

Spomin na
dr. Franceta Prešerna

V nedeljo, 8. februarja po sveti maši, smo se v Slovenskem domu v Carapachayu na kratko spomnili dr. Franceta Prešerna ob 154. obletnici smrti ter ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika.

K portretu dr. Prešerna, okrašenega s slovensko zastavo, je stopila Mikaela Resnik in simbolično podala šopek rdečih rož. Medtem je igrala pesem "Luna sije". Po kratkem molku smo se spomnili njegovega pomembnega dela ter podali misel o pomenu kulture in omenili seznam dogajanj v Kranju v zvezi s tem praznikom.

Kot smo takrat slišali, je slovenski mučenec, Lojze Grozde v zvezi z ljubeznijo do naroda in njene kulture napisal sledeče: „Mnogo jih je, morda tudi med nami, ki veliko govore o narodu, domovini, ne store pa ničesar. Pojdi danes sam vase in si odkrito odgovori: Koliko sem doslej storil za narod? Ali sem že kdaj molil zanj? Besede brez dejanj nič ne koristijo, zato z dejanji potrdimo svojo ljubezen do naroda in do njene kulture. Naj nas ne straši to, da nas je malo. Dokler hočemo - živimo!!!“

Za konec smo vsi stoje zapeli našo lepo himno, Zdravljico.

Program je bil kratek, skromen, a iz srca do naše kulture in do našega pesnika, zaradi katerega je bila slovenska poezija postavljena na evropsko raven.

Bodimo ponosni nanj! Bodimo ponosni, da smo živ del slovenskega naroda v tujini in še naprej zavzeto delajmo za prepoznavnost Slovenije.

Slovenke in Slovenci - vse najboljše za naš praznik!

Marjana Pirc

Osrednja proslava ob slovenskem
kulturnem prazniku

V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je bila 7. februarja zvečer osrednja državna proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, na kateri so podelili Prešernovo nagrado ter razglasili dobitnike nagrad Prešernovega sklada. Prešernovo nagrado je prejel slovenski pisatelj z avstrijske Koroške Florjan Lipuš, ki je bil tudi slavnostni govornik. Dobitniki nagrad Prešernovega sklada pa so klarinetist Mate Bekavac, igralec Radoš Bolčina, pisatelj Iztok Geister, baletna plesalka Alenka Ribič Laufer, slikar Oto Rimele in sk-

ladatelj Igor Štuhec.

Slovesnosti je sledil umetniški program z naslovom Romantika v režiji Sebastijana Horvata.

Lipuš je Prešernovo nagrado prejel za svoj prozni opus. Kot so zapisali v utemeljitvi, je že z romanom Zmote dijaka Tjaža (1972) postal eno najbolj vidnih imen sodobne slovenske proze.

Letošnjega Prešernovega lavreata in dobitnike nagrad Prešernovega sklada je na Prešernov dan, v nedeljo, 8. februarja, na gradu Strmol sprejela ministrica za kulturo Andreja Rihter.

Skupina poslancev SLS ter poslanka madžarske narodne skupnosti Maria Pozsonc so poslanskim kolegom poslali poziv k podpisu novega predloga ustavnega zakona o izbrisanih. Predlog je pripravljen na podlagi „sintheze dosedanjih razprav“ in mnenja državnega sveta, ki je nedavno državnemu zboru poslal predlog, da „prevzame“ njegovo pobudo za dopolnitev temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije z ustavnim zakonom. Omenjeni poslanci so danes sporočili, da so „neskončne razprave“ o izbrisanih zapeljale v slepo ulico, zato so v upanju na smotno in kompromisno rešitev pripravili svoj predlog. Svoj predlog bodo v proceduro vložili v primeru, če bodo zbrali 60 podpisov poslancev, toliko glasov pa je potrebnih tudi za sprejem ustavnega zakona. Predsednik vlade Anton Rop je na današnji novinarski konferenci predlog poslancev komentiral kot „v osnovi dobro namero“.

Najnovejši predlog skupine poslancev tako predvideva, da dobijo izbrisani s kasnejšo pridobljenim dovoljenjem za stalno prebivanje ali državljanstvom status tujca s stalnim prebivališčem od 25. februarja leta 1992 (dan izbrisa) naprej, če izpolnjujejo kriterije dejanskega življenja v Sloveniji.

Druge kategorije izbrisanih, ki niso pridobili stalnega bivališča ali državljanstva, pa bo lahko znova pridobila stalno bivališče od izbrisa naprej pod določenimi pogoji. Tako bodo morali izbrisani dokazati, da si statusa niso uredili iz objektivnih razlogov ter da so si uredili ali poskušali urediti vsaj status tujca z začasnim prebivališčem. Kot objektivne razloge za neureditev statusa predlog našteva ravn-

Zadnje o izbrisanih

ja državne uprave, ki niso bila v skladu z načeli zakona o upravnem postopku in etiko državnih uslužbencev, nezmožnost dostave ustreznih listin (predvsem zaradi vojne na območju nekdanje SFRJ) ter druge okoliščine, na katere izbrisani niso mogli vplivati.

Po tem ko je državni zbor v ponedeljek s 35 glasovi proti 31 zavrnil spremembe odloka o razpisu naknadnega zakonodajnega referenduma o tehničnem zakonu o izbrisanih, je ta odločitev sprožila plaz obtoževanj med koalicijskima ZLSD in LDS ter opozicijsko koalicijsko Slovenijo.

Predsednika opozicijskih SDS in NSi, Janez Janša in Andrej Bajuk, sta vladno večino pozvala, da v najkrajšem možnem času popravi napako, ki jo je zagrešila v ponedeljek, ko je uro pred iztekom roka glasovanja proti odloku o razpisu referendumu o tehničnem zakonu o izbrisanih. Kot je pojasnil Janša, so v koalicijski Sloveniji prepričani, da rešitev problema izbrisanih ni mogoča z navadno zakonodajo, ker je ustavno sodišče poseglo v vsebino ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Zato so v ponedeljek v parlamentarno proceduro vložili ustavni zakon, ki po njihovem prepričanju omogoča ustrezno rešitev brez nadaljnjih zapletov. Sicer pa se je koalicija Slovenija za vložitev referendumске pobude odločila, da bi preprečila sprejemanje škodljivih odločitev.

Po drugi strani pa sta LDS in ZLSD takšno ravn-

je koalicije Slovenija ocenili kot očitno zavlačevanje tega vprašanja v predvolilni čas. Tako je po mnenju vodje poslanske skupine ZLSD Mirana Potrča postalo jasno, da v opoziciji ni pripravljenosti za iskanje skupnih rešitev glede reševanja problematike izbrisanih. Po njegovem mnenju želita opozicijski SDS in NSi pod pretvezo, da varujeta interese volivcev pred neupravičenimi zahtevami izbrisanih in neodgovorno oblastjo, „zastrupljati“ javnost vse do volitev.

Po zadnjih zapletih pri reševanju problematike izbrisanih pa je minister za notranje zadeve Rado Bohinc končno izpolnil svoje obljube in pričel z vročanjem dopolnilnih odločb izbrisanim. Ker tehnični zakon, ki bi zakonsko določil način izvršitve odločbe

ustavnega sodišča iz 3. aprila 2003, zaradi referendumске pobude ni začel veljati, notranje ministrstvo upravne odločbe izdaja neposredno na podlagi osme točke omenjene odločbe ustavnega sodišča.

Pri tem se sklicuje na 4. odstavek 153. člena ustave, ki določa, da morajo posamični akti in dejanja državnih organov temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu. Da je odločbe ustavnega sodišča šteti za zakonit predpis, pa je ustavno sodišče prvič obrazložilo v svojem sklepu z 22. decembra lani. Ministrstvo v odločbah na podlagi vpogleda v podatke iz registra stalnega prebivalstva ugotavlja, da je imel posameznik na dan 23. decembra 1990 in 25. februarja 1992 v Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče.

Požar v predoru pod Trojanami

V predoru avtoceste pod Trojanami je pri kraju Šent-ožbolt zagorelo. Do požara v desni, nedograjeni cevi, gledano iz Ljubljane proti Štajerski, je prišlo v predoru na 1800 metrih, in sicer je zagorelo na gradbeni mehanizaciji ali drugih delovnih strojih. Zaradi neustrezne opreme se reševalci niso mogli prebiti do kraja požara. Pri tem pa so dobili zagotovilo italijanskega izvajalca del, da v predoru ni več delavcev oziroma da so se vsi rešili na plano.

Ta čas pričakujejo jamske reševalce z opremo in dihalnimi aparati za več ur reševanja, da bodo ustrezno

opremljeni požar morda lahko kmalu pogasili. Zanimivo pa je, da se dušeči dim z vonjem po gumah vali iz leve predorske cevi, medtem ko naj bi gorelo v desni cevi.

GRIPE, VIROZE IN
PREHLADI

Število obolelih z akutnimi okužbami dihal je malo nižje, kot je bilo teden prej - 1983 bolnikov na 100.000 prebivalcev. Število obolelih z gripi podobno boleznijo pa se je povečalo. V omenjenem obdobju je bilo 113 obolelih na 100.000 prebivalcev, v tednu poprej pa 64 na 100.000 prebivalcev.

ŽENA IN NJEN SVET

Bara Remec v sliki in likovnem ustvarjanju

Akadska slikarka in profesorica Bara Remec, se je rodila v Ljubljani 12. januarja 1910 družini Bogumila Remca in Mariji roj. Debevc. Ko je bila stara dve leti, je smrtno zbolela, a Bog je ni vzel k sebi, ker je imel z njo drugačne načrte. Bila je boleha v otroških letih, v šolo je rada hodila predvsem zaradi risanja.

Po končanih šolah je študirala slikarstvo na Akademiji v Zagrebu, kjer je bil rektor kipar Ivan Meštrovič in profesorja Vanka in Mujažič. Po končani akademiji je dve leti poučevala risanje v Zagrebu, nato se je vrnila v Ljubljano.

Prvo razstavo je imela v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu leta 1939. V tem času je razstavila svoja dela tudi na razstavi žensk - umetnic v Bukarešti.

Že doma je postala znana kot ilustratorica, predvsem z lesorezi.

Ob koncu vojne je odšla v begunstvo. Najprej se je umaknila na Koroško, nato v Italijo in Rim. Vedno je hodila s skicirko in upodabljala življenje beguncev. Nekaj časa je živela v Trstu, kjer je poučevala risanje.

Zapustila je Evropo in konec leta 1947 prispela v Argentino. Zaposlila se je v tovarni keramike, izdelovala tudi izdelke iz usnja. V tovarni keramike jo gospod Pelica-

rič (zet kiparja Meštroviča) sprejme kot slikarko in v njenih rokah zaživi čopič in začne ustvarjati.

Opremljala je knjige - veliko z grafikami: Kociprovega Mertika, Balantiča, predvsem knjige njenega svaka dr. Tineta Debeljaka. Bilo jih je veliko, omenim samo eno prvih del: „Velika Črna maša za pobite Slovence“. Izdelala je veliko Exlibrisov. Kmalu je začela tudi razstavljanje.

Imela je več razstav v mestu Buenos Aires na ulici Floridi v galerijah Van Riel, Huemul in drugih. Pridobila si je velik ugled med argentinskimi umetniki in kritiki.

V začetku njenega bivanja v Argentini sta Ruda Jurčec in dr. Tine Debeljak ugotovila v njenem slikarstvu znaten naklon k idealizmu. Umetnostni zgodovinar Marjan Marolt je napisal, da je poglobljena stilna značilnost bila takrat še vedno slikovitost z nekaterimi celo realističnimi momenti. Poleg predmetne je pa začela veliko pozornost posvečati tudi barvni kompoziciji in se v njej morda najbolj oddaljila od naturalizma. Glavni barvi njenega začetnega snovanja v Argentini so bili razni odtenki zelene in rdeče z modrikastimi vezavami in kontrasti - in v zeleno rdečih barvah so se pojavile vedno večje ploskve.

V Buenos Airesu je imela veliko razstav tudi v Slovenski hiši, največ pod okriljem SKA.

Razstavljala je na Danskem, kjer jo je kritika zelo pohvalno sprejela. Ugotavljali so, da so njene zgodbe o ljudeh in gorah patetične in da je intenzivno in intenzivno prodrila v dušo južnoameriškega ljudstva s tolikšno preciznostjo, da to dušo še oni (Danci) lahko objamejo.

Razstavljala je še v Mar del Plati, Bariločah, Tilcaru, v New Yorku in že po smrti tudi v Sloveniji.

Ko je SKA ustanovila Umetniško akademijo, je gospa Bara s sodelavci vzgojila vrsto mladih novih slikarjev v Buenos Airesu in jim ostala zvesta s svojim poukom ves čas učenja. Kasneje jih je spremljala v njihovem ustvarjanju, ne samo kot profesorica, temveč tudi kot vzgojiteljica.

Bara, ki je bila vedno zelo odločna in samostojna, je bila leta 1951 prvič v Bariločah. Ko je spoznala tudi sever, je bila moč teh pokrajin in ljudi tako velika, da je živela nekaj mesecev na severu, nekaj na jugu in nekaj v Bs.As. Zelo so jo privlačevali Indijanci in njihov način življenja, v katerega se je skušala popolnoma vživeti. Veliko jih je obiskovala, včasih na zelo oddaljenih krajih in jih tudi obdarovala s hrano in obleko. Bila je pri njih zelo priljubljena, zato so jo vabili na svoje svečanosti in običaje.

Slikala je indijanske motive, ustvarjala umetnine iz kosov lesa, usnja ali kamna, zanimalo so jo okamenine,

vedno je iskala in našla v naravi razne figure. S tem svojim delom se je tudi preživljala.

V Tilcaru je bila v zelo dobrih odnosih z direktorjem tamkajšnjega muzeja Franciscom Tinta. Po njenem imenu jo je malokdo poznal; vsi pa so poznali slikarko Sinjih Oči.

V Bariločah je na pogorju Catedrala poslikala s prazgodovinskimi motivi gorsko zavetišče Pod Skalco.

V cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši je opremila z v železu izdelanimi angeli spominsko steno in tabernakelj, v katerega je vdela kamne iz juga in severa, s pomočjo arh. Jureta Vombergarja pri izdelavi.

Bila je do konca svojega življenja zelo aktivna. Nikdar bolna, vedno zdrava. Zadnji dan pa jo je kljub poletju zeblo. Drugi dan, 1. marca 1991 je za vedno zaspala v njenih dragih Bariločah, kjer je tudi pokopana.

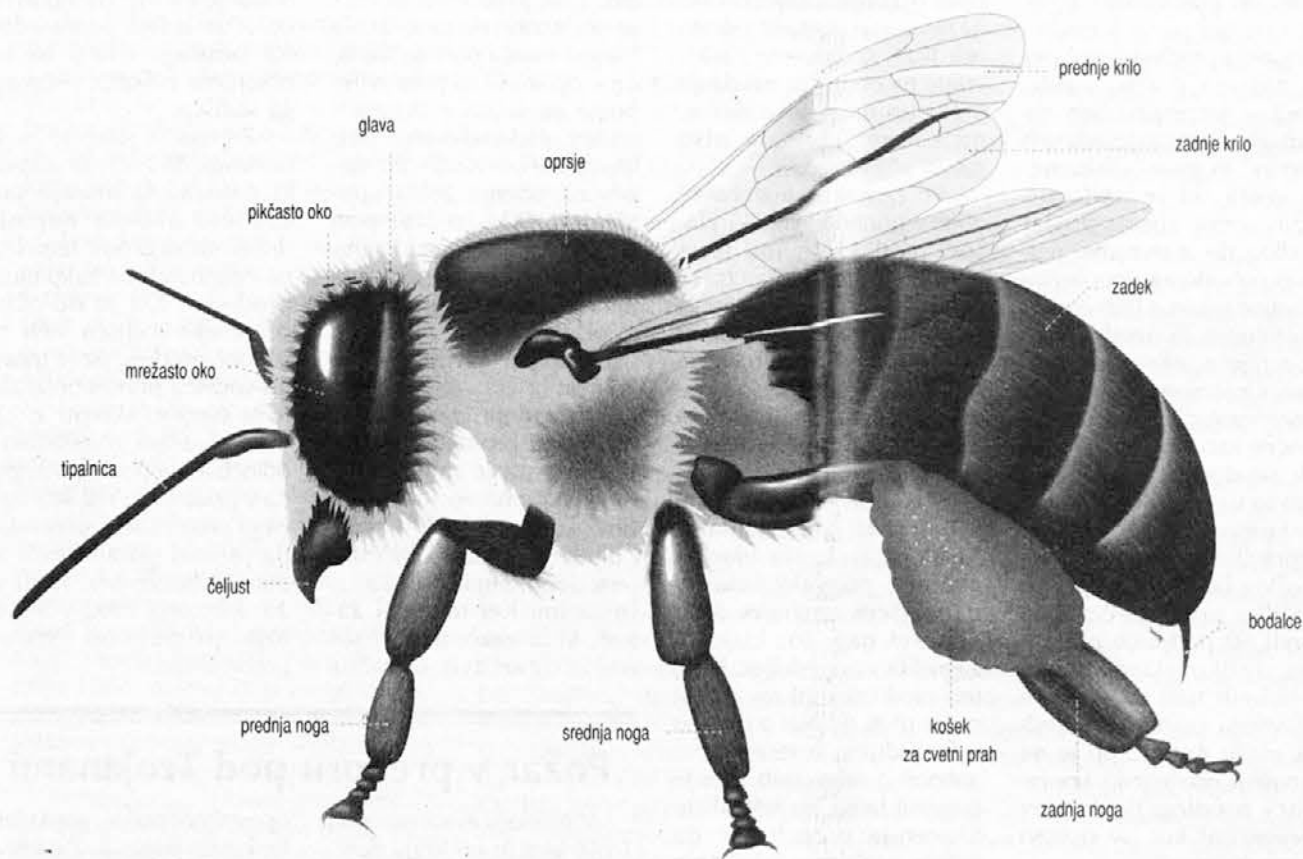
Zorko Simčič se je od nje poslovil na bariloškem pokopališču z besedami: Bila je velika slikarka, bila je velik človek!

Polona Makek

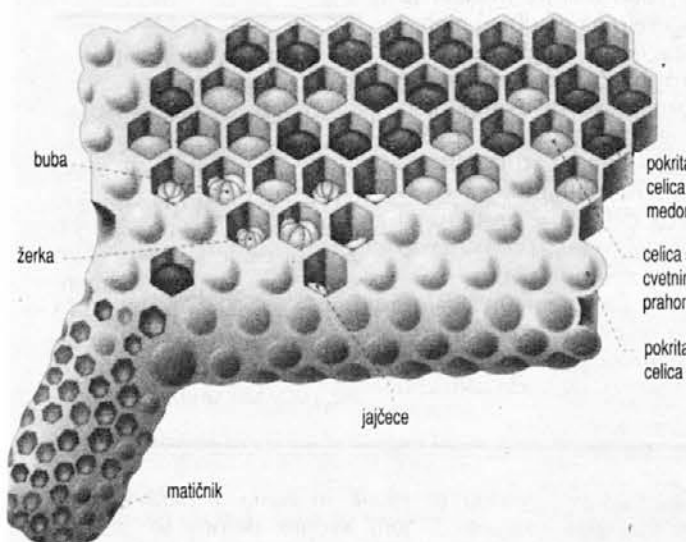

JEZIKOVNI KOTIČEK

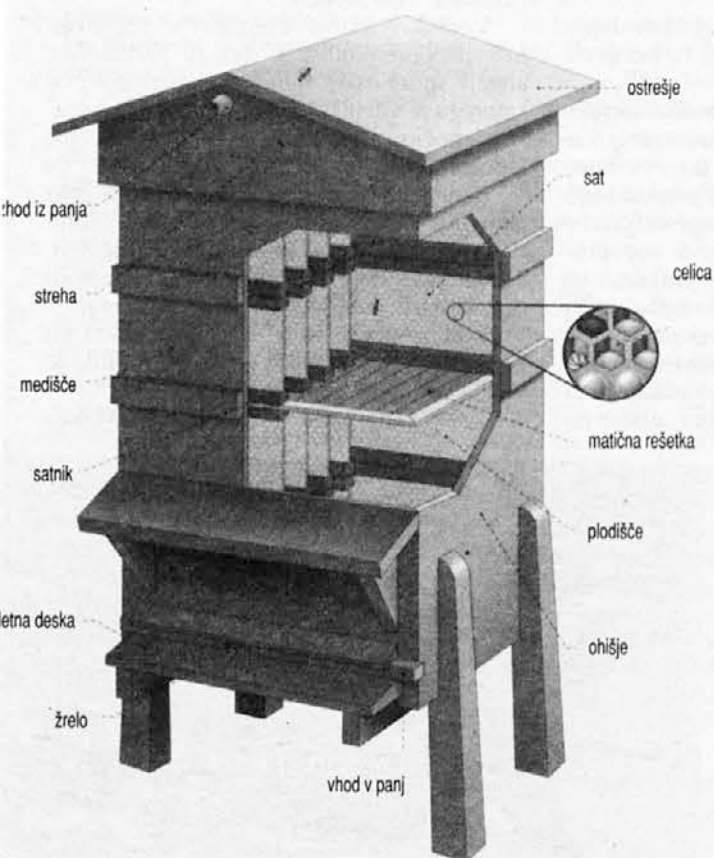
Čebela

Prerez mednih satov

Čebelji panj

NIČ VEČ DIMA IZ TOBAČNE

Družba Imperial Tobacco, ki je večinski lastnik Tobačne Ljubljana, se je odločila za reorganizacijo svojih proizvodnih obratov, v okviru katere bo prišlo do zaprtja obratov v treh državah, med drugimi tudi v Tobačni Ljubljana. Za ta ukrep se je Imperial Tobacco odločil zaradi prevelikih proizvodnih zmogljivosti znotraj družbe. Te je družba imela že prej, vendar jih je nekako kompenzirala na račun uvoznih dajatev, ob vstopu Slovenije in ostalih pristopnic v EZ pa se bodo dajatve ukinile, zaradi česar bodo stroški vzdrževanja teh presežnih zmogljivosti previsoki. S temi ukrepi naj bi se znašlo na cesti 260 zaposlenih.

Tudi v Sloveniji izginjajo ledeniki

Večkrat beremo v tukajšnjih časopisih, kako se temperatura zemeljskega ozračja stalno viša in se topijo ledeniki. Pred kratkim je naš znanstvenik akademik Peter Skvarča ugotovil, da je izginila velika ledena plošča na Antarktiki. Ne vemo pa, da se ta pojav kaže tudi v Sloveniji.

Tam skoraj ni ledenikov, saj sta samo dva, Zeleni sneg pod vrhom Triglava in ledenik pod Skuto. Tako je vsaj bilo. Seveda so v ledeni dobi ledeniki izbrusili npr. Bohinjsko in Jeseniško dolino.

Triglavski ledenik je bil tipičen visokogorski ledenik, ki je dosegel največjo razsežnost v 20. letih 20. stoletja. Ledenik je bil tako velik, da se je lahko počasi premikal in polzel navzdol, dokler se ni tam stopil. Na leto se je premaknil nad 1 meter.

A čas je naredil svoje. Od leta 2001 se ne opaža več ledeniških razpok, polzenje se je ustavilo, ker je sedaj ves ledenik ujet v kotanjo.

Ime Zeleni sneg je dobil po modrikasti svetlobi, kakor je še vidna na ledeniku pod Skuto.

Zadnja leta se ledenik zelo topi in spreminja v vodni led. Po vsakoletnih fotografijah so lahko izračunali, da se je od leta 1952 na nekaterih mestih stanjšal za 35 metrov, prostornina pa se je zmanjšala za milijon in pol kubičnih metrov. Nad ledenikom se povečuje padanje gruča, ki bo ostanke ledu kmalu pokrili.

Letos avgusta so ugotovili najmanjšo količino ledu dosedaj. Po zadnjih meritvah je velik le še 1 hektar. Nekaj časa bo še živel, potem ga bo prekrilo kamenje.

Po Delu

Maistrovo leto

Leto 2004, v katerem bo minilo 130 let od rojstva pesnika in generala Rudolfa Maistra - Vojanova, 70 let od njegovi smrti in okroglih 100 let od izida njegove prve pesniške zbirke, je ljubljansko Društvo generala Maistra poimenovalo kar Maistrovo leto. Da bi obeležili našete obletnice, v društvu za letos načrtujejo vrsto dogodkov, kot osrednjega pa napovedujejo slavnostno akademijo. Poleg akademije med drugim načrtujejo še izid knjige o generalu Maistru in odprtje obnovljene rojstne hiše Rudolfa Maistra v Kamniku.

Akademijo bo društvo organiziralo skupaj z občino Kamnik, Slovensko vojsko, Zvezo veteranov vojne za Slovenijo, Zvezo slovenskih rezervnih oficirjev in Zvezo borcev Slovenije.

General Maister je zasedel in tako ohranil Maribor v slovenskih rokah leta 1918. Rudolf Maister - Vojanov, rojen leta 1874 v Kamniku, je začel pesniti že zelo zgodaj. Pesmi je sprva objavljali v raznih časopisih, njegova prva pesniška zbirka, naslovljena Poezije, je izšla leta 1904. Njegova druga pesniška zbirka z naslovom Kitica mojih je izšla leta 1929 in vsebuje narodno-budiljske pesmi.

Konec Glasu Amerike

Konec februarja bo „ugasnilo“ deset od 53 uredništev radia Glas Amerika (Voice of America), tudi slovenska. Novico je redakcijam, ki poleg slovenskega pokrivajo še slovaški, romunski, poljski, litovski, latvijski, madžarski, češki, estonski in bolgarski jezik, sporočilo vodstvo. Odločitev so sprejeli zato, ker bodo Slovenija, Slovaška, Poljska, Litva, Latvija, Madžarska, Češka in Estonija 1. maja vstopile v Evropsko unijo, Bolgarija in Romunija pa sta predvideni za naslednji krog širitve.

Kot so pojasnili pri Glasu Amerike, bodo omenjene redakcije razpustili, del svojih aktivnosti pa bodo začeli preusmerjati na Bližnji vzhod.

Množica uredništev tega radia se je sicer iz glavnega mesta ZDA Washingtona prvič oglasila 24. februarja leta 1942. Glas Amerike v slovenskem jeziku oddaja od leta 1944. Samostojno slovensko uredništvo je bilo vzpostavljeno leta 1991.

Posebno v težkih letih po vojni so ga v Sloveniji ljudje skrivno zelo poslušali.

OBIŠČITE SPLETNO STRAN
www.slo.org.ar

Zgoraj: Triglavski ledenik leta 1923; spodaj: Ostanke ledenika 2003

NOVICE IZ SLOVENIJE

FRANČIŠKANI V „ZAPOR“

Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij je opravila preselitev zaprtih oseb iz starega koprškega zavoda za prestajanje kazni na Destradijevem trgu v nove prostore, ki jih je 20. januarja odprl minister za pravosodje Ivan Bizjak. Preselitev 60 oseb iz nekdanjega frančiškanskega samostana je potekala brez težav, zaradi spremenjenih prostorskih razmer pa se je delno spremenil tudi hišni red, o čemer je vodstvo zavoda že seznanilo zaprte osebe. V naslednjih dneh se bo Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij z lastniki prostorov nekdanjega zapora, Slovensko frančiškansko provinco Sv. Križa, dogovorila o primopredaji oziroma vrnitvi objektov starega zapora.

VEDNO PRVI

Bonitetna hiša Dun&Bradstreet ohranja Slovenijo trdno na prvem mestu v regiji. V februarjem poročilo po daljšem času spet zaznava zmerno rast slovenskega gospodarstva. Ta izvira predvsem iz izvoza v neevropske države Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj, v Rusijo in države pogodbenice Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini, sprememb pri rasti izvoza v EZ pa še ni zaznati.

PO SVETU

DVA CIPRA ALI LE EDEN?

Predstavniki ciprskih Turkov in Grkov so sprejeli predlog generalnega sekretarja Združenih narodov Kofija Annana, da v Nikoziji nadaljujejo pogajanja o združitvi otoka. Turška in grška stran bosta pogajanja nadaljevali na podlagi Annanovega načrta, ki za ponovno združitve otoka pred članstvom Cipra v EZ 1. maja letos predvideva oblikovanje šibke zvezne države z dvema močnima federalnima enotama.

EVROPE ZA VSE ČLANICE EZ ŠE NE BO TAKO KMALU

Britanski premier Tony Blair je opustil idejo o uvedbi omejitev na trgu dela za iskalce zaposlitve iz desetih držav, ki bodo v Evropsko zvezo vstopile 1. maja 2004. Velika Britanija se tako pridružuje Irski, ki med trenutnimi članicami EZ edina vztraja pri popolni liberalizaciji trga dela za delavce iz novink. „Veliko smo delali na tem vprašanju. V nasprotju z drugimi državami bomo imeli koristi od zapo-

slovanja, saj potrebujemo delovno silo, ki nam jo bodo nudili priseljenci,“ je svoje stališče obrazložil Blair. Med tem se je nizozemska vlada odločila, da bo državljanom desetih pristopnic, ki s 1. majem vstopajo v Evropsko zvezo, začasno omejila dostop do svojega trga delovne sile. Prebivalci novih članic bodo do izteka prehodnega obdobja mogli zasesti delovnega mesta na Nizozemskem le v primeru, da zanj ne bo nobenega ustreznega nizozemskega kandidata.

ŠE ENA NAPAKA, KI JE TERJALA NA TISOČE ŽRTEV

„Dejstvo, da so naše enote vstopile v Afganistan, je bila politična napaka, ki je izhajala iz ideološkega pristopa mednarodne politike Sovjetske zveze tedanje obdobja,“ je dejal nekdanji sovjetski predsednik Mihail Gorbačov ob 15. obletnici umika sovjetskih enot iz Afganistana. Sovjetske enote so vdrle v Afganistan 25. decembra 1979, umaknile pa so se 15. februarja 1989.

SLOVENCİ IN ŠPORT

OBLAK BO VODIL MLAJŠE

Izvršni odbor Nogometne zveze Slovenije (IO NZS) je na svoji seji uradno ustoličil Braneta Oblaka na mesto selektorja nogometnih reprezentanc U-20 in U-21. Za Oblaka so glasovali vsi prisotni člani razen enega, ki se je vzdržal.

DOBRE PRIPRAVE JUDOISTK

Slovenske judoistke so se v Leondingu pomerile za točke svetovnega pokala. Že prvi dan je bil za slovenska dekleta v Avstriji uspešen, saj je Urška Žolnir v kategoriji do 63 kg zasedla tretje mesto. Naslednji dan je tudi Raša Sraka (do 70 kg) osvojila tretje mesto.

ČETRTI V BRAZILIJ

Evropski prvak v jadralnem razredu laser Vasilij Žbogar je po nekoliko slabšem jadranju v zadnji, 10. regati prvenstva Srednje in Južne Amerike v brazilskem Sao Sebastiau končal na četrtem mestu med 52 jadralci iz trinajstih držav. V zadnji regati je bil 12., skupno prvi pa je tekmovalje končal Brazilec Robert Scheidt, ki je v karieri kar šestkrat osvojil naslov svetovnega prvaka.

TRETJI NA DIVJIH VODAH

Kanuist Dejan Stevanovič je drugi dan avstralskih olimpijskih kvalifikacij v slalomu na divjih vodah v Penrithu zasedel tretje mesto, Simon Hočevnar pa je dodal še peto mesto. Med kajakaši je bil Andrej Noliml četrti. Nastopilo je prek 130 tekmovalcev iz dvanajstih držav.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Samoupravljanje

Ker je hotel Tito dokazati, da gre razvoj komunizma preko Jugoslavije, je moral naprestando spreminjati svoje delo, popravljati napake, čeprav tega ni povedal. Zato si je drugi najvišji komunist Edvard Kardelj izmislil nov napredek komunizma - samoupravljanje.

To naj bi bila nova, naprednejša oblika komunizma, ko je pričela odmirati država, kot je včasih napovedoval Marx. V principu se je vsaka ekonomska enota, npr. tovarna, upravljal sam. Ostala je sicer skupna last, a upravo so prevzeli delavci v svoje roke. Oni so odločali, kdo bo direktor, komu bodo prodajali in za koliko, kaj je z delavci, itd.

Res je v besedah to zelo samoupravljalstvo. Ni več vtikanja države v tovarne ali druge kulturne enote. Delavci so prevzeli oblast v svoje roke, dolgoletni sen socialistov in komunistov.

A kaj je bilo v resnici? Partija je ostala na popolni oblasti v tem sistemu. V vsaki tovarni je obstajala partijska celica. Ta je dobila ukaze iz Centralnega komiteja partije. Nato so predstavili te ukaze kot pridelek lokalnih partijcev na

delavskem svetu. Seveda ni bilo nobenega delavca, ki bi se upal voliti proti partijskim ukazom, čeprav pri nešenih po ovinkih. In tako so delavci „samoupravljalno“ izglasovali partijske direktive.

Pa je bil volk sit in koza cela. Ko so pozneje marksisti v Peruju pod vodstvom gen. Alvarada hoteli to posnemati, je vse žalostno pogorelo, kot je pogorelo v Jugoslaviji in Sloveniji.

Spremenile so se besede, a na stvari nič.

Komunizem je nadaljeval svojo centralistično in neuspešno teorijo in prakso.

Tako je komunizem sledil svojo pot, Tito je služil nekaj časa kot pobudnik „neuvrščenih držav“, ki so iskale srednjo pot med ZDA in Sovjetsko zvezo, ki pa so v bistvenih zadevah vedno volile skupaj s Sovjetsko zvezo. Tito pa je potoval po vsem svetu in užival slavo.

Bil je sprejet v ZDA, Argentini, Vatikanu, itd. Vsi so mu verjeli ali pa vsaj mislili, da je bolje to kot sovjetski komunizem.

Dosegel je nekaj modus vivendi s Cerkvijo in vsaj na zunaj ni bilo več preganjanja.

To se je vleklo do Titove smrti.

PISALI SMO PRED 50 LETI

DINKO BERTONCELJ

je z ostalimi člani argentinske himalajske odprave odpotoval iz Buenos Airesa preko Rima v Italijo.

Slovensko planinsko društvo Buenos Aires in Slovenska misijonska zveza sta mu priredili poslovljni večer 14. februarja v Salonu Dekleva na Jorge Newbery. Udeležili so se je mnogi predstavniki organizacij kakor tudi veliko osebnih prijateljev.

Najprej mu je spregovoril predsednik SPD Robert Petriček. Poudaril je, da vse Slovence vedno preveva ljubezen do gora, zato smo bili ponosni in veseli, da je bil Dinko izbran v odpravo. Od srca želi, da bi odprava uspela, in v tem primeru prosi Bertonclja, da na himaljskem vrhu Dhaulagiriju pusti slovensko zastavico, pozdrav Slovincem navšim goram sveta.

Za Misijonsko zvezo je Lado Lenček CM omenil, da Dinko odhaja v izrazito misijonsko področje, kjer že desetletja delajo tudi slovenki misijonarji. Zato prosi Bertonclja, da ponese s seboj križ, v katerega so vrezane besede Svet Kristusu. In ga prosi, da ob povratku obišče kakega slovenskega misijonarja ob poti.

V imenu Društva Slovencev se je podpredsednik društva poslovil od njega, kakor tudi urednik Svobodne Slovenije. Misijonar Jereb, ki je bil slučajno v Argentini, je povedal nekaj vtisov o Indiji.

Končno je Dinko Bertonclj povedal nekaj podrobnosti o odpravi in njeni opremi. V Indiji bodo najeli 300 nosačev, da vse to približajo goram. Zagotovljenih je 10 šerp; do vznožja Dhaulagirija bo treba prehoditi 200 km skozi neprehodno džunglo. Če bo veme ugodno, bo gotovo argentinska odprava uspešna.

Ali znate kasteljsko? Preberite samo nekaj strani Riglerjevega učbenika

SAM TEMELJITO KASTELJANSKO

ESLOVENIA, MI TIERRA

J. E. Krek y los obreros

J. E. Krek realizó una gran obra al ocuparse de los trabajadores católicos. En el libro „Črne bukve kmečkemu stanu“ (1895) esbozó un programa para los obreros, para los campesinos y para los artesanos.

En 1892 surgió la primera asociación de trabajadores católicos cerca de Gorica. Un año más tarde se fundó otra en Idrija. En 1894 Krek fomentó la creación de una asociación similar en Ljubljana y poco más tarde para una que agrupara a las mujeres trabajadoras. En 1896 tuvo lugar en Ljubljana un encuentro de los trabajadores y en el año 1897 se creó la Unión obrera eslovena social y cristiana. Esta Unión pasó a ser la que lideraba todo el accionar cultural y organizó en el año 1899 el encuentro de todos los obreros de Eslovenia.

En Idrija los obreros católicos se encontraban en un primer momento unidos a los socialdemócratas. Sin embargo J.E. Krek les aconsejó en el encuentro, que tuvo lugar en Polje en el año 1905, que firmaran una resolución. En ella se establecía que resultaba imposible mantener relaciones con los socialdemócratas que querían apartarse de Roma.

J. E. Krek impulsó la creación de una asociación constructora que posibilitó que 100 familias obreras tuvieran acceso a la vivienda.

La Unión obrera eslovena social y cristiana (SKSZ - Slovenska krščanska socialna zveza) acogió a las asociaciones universitarias católicas Danica (de Viena) y Zarja (de Gradec) y a la Asociación de estudiantes secundarios.

Las filiales de las distintas regiones se ocuparon de las bibliotecas, del quehacer cultural, de las actividades recreativas, de la organización de distintos cursos, además del accionar en el plano social. Llegó a haber 476 asociaciones, las que contaban con 30.786 miembros.

En Estiria el conductor fue Anton Korošec. De todos modos el alma mater de todas las actividades siguió siendo Janez Evangelist Krek. En Carniola contaron con el valioso aporte del filósofo Aleš Ušeničnik, que ayudó a la formación católica en el plano teórico.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. 15. januarja se je rodil **Maksimiljan Kočar**, sin Tomaža in Ane Kristine Farreras.

V družini Jožeta Mokorela in Veronike Samsa se je 28. januarja rodil prvorojenec **Valentin Anton**.

2. februarja je bil rojen **Janez Pavel Kržišnik**, sin Pavla in Silvije Paci.

Srečnim staršem naše čestitke!

Krst. V soboto 14. februarja je bila krščena **Eva Katari-na Rezelj**, hčerka Andreja in Lorene roj. Albreht. Botra sta bila Claudia Alejandra Vicenti in Marko Rezelj, katerega je zastopal Lojze Rezelj. Krstil je delegat Jure Rode.

Srečni družini iskreno čestitamo!

Smrt. Umrla je v Slovenski vasi **Darinka Avanzo** (71). **Naj počiva v miru!**

ŠTEVILKE, ŠTEVILKE

Inflacija v januarju je znašala 0,4 odstotka. Za toliko so se namreč zvišale cene življenjskih potrebščin v primerjavi z lanskim decembrom. Cene življenjskih potrebščin so se januarja na letni ravni zvišale za štiri odstotke. - Slovenske devizne rezerve so bile za 5,23 milijarde evrov nižje od bruto zunanega dolga države, ki je konec tega meseca znašal 12,99 milijarde evrov. Skupni zunanji dolg Slovenije se je do konca novembra zvišal za 1,51 milijarde evrov, devizne rezerve pa znižale za 79 milijonov evrov.

in prepričali se boste, da je vaše znanje kasteljskega jezika pomanjkljivo.

Ker je naklada majhna, ne odlašajte z nakupom, saj stane samo 40 pesov. Dobite ali naročite ga v pisarni Društva Slovencev

Svobodna Slovenija, št. 7; 17. februarja 1954

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinctis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marjana Pirc, Polona Makek. Mediji: STA, Družina, Radio Ognjišče, Dnevnik.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejia - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfnat.com.ar

Dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

Taborjenje za odbornike SDO-SFZ

bo 5., 6. in 7. marca, pod geslom: „Preučitev Mladinskih organizacij“.
Vsi krajevni odborniki lepo vabljeni!

OBVESTILA

SOBOTA, 21. februarja:

Pustna veselica v Našem domu v San Justo.

SREDA, 25. februarja:

Seja voditeljic osnovnih šol ob 20. uri v Slov. hiši.

SOBOTA, 6. marca:

Sprejemni izpiti na Srednješolskem tečaju RMB ob 9.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 7. marca:

Tombola na Pristavi.

SOBOTA, 13. marca:

Popravni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša na Srednješolskem tečaju RMB v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. marca:

Otvoritev slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 18. marca:

Sestanek zveze žena-mati iz San Martina, ob 16. uri v domu.

PETEK, 19. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slov. hiši.

SOBOTA, 27. marca:

Pričetek pouka na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

Naročilnica za Svobodno Slovenijo

Podpisani se naročam na tednik Svobodna Slovenija.

Želim ga prejemati

☐ po pošti (točno napiši naslov)

☐ po raznašalcu (navedi kraj in skupino)

Ime in priimek:

Ulica in št.:

Kraj: Poštna št.:

Provincia: Tel.:

Država:

Podpis

Naročilnico izpolnite in jo pošljite: po raznašalcu vašega okraja, po faksu na tel.: +54-11-4636-2421, po elektronski pošti esloveniau@sinectis.com.ar

Novi veleposlanik ZDA

Ameriški predsednik George Bush je poslal v senat nominacijo kariernega dip-

lomata State Departmenta Thomasa Bollinga Robertsona iz zvezne države Virginije za položaj veleposlanika v Sloveniji. Na State Departmentu so novico potrdili, vendar povedali, da bodo več podatkov o kandidatu sporočili naknadno.

Robertson naj bi na položaju veleposlanika v Sloveniji zamenjal Johna Younga, ki se mu mandat v Sloveniji izteka jeseni. Robertsonova nominacija je sedaj v senatnem odboru za mednarodne odnose, katerega predsednik, republikanski senator Richard Lugar, bo odločil, kdaj bo prišla na dnevni red za potrditev.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

VALUTNI TEČAJ
V SLOVENIJI
17. februarja 2004

1 EURO 236,65 SIT
1 U\$S dolar 185,71 SIT

Slovenski srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka

sporoča, da bodo

v soboto, 6. marca

ob 9.00 sprejemni izpiti za 1. letnik.
Vsebina izpita: narek, branje (knjiga Slovenski svet), recitacija, pogovor v slovenščini.

v soboto 13. marca

ob 15.00 popravni in dopolnilni izpiti (k izpitom mora dijak prinesiti kompletno mapo z nalogami)

ob 17.30 vpisovanje

ob 18.30 začetna sv. maša

Pogoj za vpis v prvi letnik: predložitev spričevala o končani slovenski osnovni šoli in potrdilo o vpisu v argentinsko šolo.

Pogoj za vpis v ostale letnike: spričevalo prejšnjega letnika, potrdilo o vpisu v argentinsko šolo in počitniška naloga (prebrati morajo slovensko knjigo z najmanj sto strani in napisati obnovo, ki mora obsegati štiri strani normalnega formata z lastnoročno pisavo, ne na računalnik; za peti letnik je naloga prispevek za almanah).

Opozorjamo, da se dijak, ki na dan vpisovanja ne bi izpolnil vseh navedenih pogojev, ne bo mogel vpisati v tečaj.

Vpisnina \$ 10.- na dijaka.

SDO Naš dom San Justo SFZ

Čarovna noč

SOBOTA, 21. FEBRUARJA OB 21. URI

MAX in DJ

Naš Dom - Hipolito Yrigoyen 2756

TRADICIONALNA PRISTAVSKA TOMBOLA

v nedeljo, 7. marca 2004, ob 15.30 uri.

Lepo vas vabimo!

Odbor Pristave

Končan posvet slovenske diplomacije

Na Brdu pri Kranju se je končal 10. posvet slovenske diplomacije, tradicionalno delovno srečanje slovenskih veleposlanikov, generalnih konzulov in vodij diplomatsko-konzularnih predstavništev s premierom, zunanjim ministrom in vodilnimi uslužbenci zunanjega ministrstva.

Udeležence je v torek nagovoril tudi predsednik republike Janez Drnovšek, ki je poudaril, da letošnje volitve v Evropski parlament kot tudi parlamentarne volitve na diplomacijo nikakor ne smejo vplivati.

V svojem nagovoru je Drnovšek izrazil globoko prepričanje, da Evropa dveh hitrosti

ni dobra rešitev. Težko si predstavlja, katera od 25 članic bi prostovoljno pristala na to, da pristane v slabšem drugem razredu, ustvarjanje situacije, kjer možnosti za sodelovanje ne bi imeli vsi, bi povzročilo veliko negativne energije v sami EU in zaustavilo sedanji zagon EU. V poglobljenem sodelovanju Drnovšek ne vidi nič slabega, negativen koncept pa lahko nastane ob oblikovanju skupine, ki bo šla naprej na političnem področju. To lahko presežemo, če najdemo rešitev za evropsko ustavo, je poudaril.

Pogovorov se je udeležil tudi veleposlanik v Argentini mag. Bojan Grobovšek.

CORDOBA

POČITNIŠKI DOM „DR. RUDOLF HANŽELIČ“

Sporoča vsem članom in prijateljem, da so cene prenočišča in kompletne prehrane za letošnjo sezono sledeče:

Odrasli: \$ 35.- na osebo na dan.
Otroci od 4. do 14. leta: \$ 26.- na osebo na dan.
Otroci do 4. leta: brezplačno.

POČITNIŠKI DOM NUDI:

- Vse sobe s privatno kopalnico.
- Posteljno perilo in brisače.
- Posebno prehrano za goste, ki bi jo imeli zdravniško predpisano.
- Brezplačen prevoz iz Capille del Monte do počitniškega doma ali obratno za goste, ki potujejo z omnibusom.
- Direct TV v skupni dvorani.

ŠTEVILNE DRUŽINE (TRI ALI VEČ OTROK)
POSEBNE CENE PO DOGOVORU!!!

Več informacij in prijave:

Tel/ Fax: 03548 — 494046 / 4627 — 4160
E-mail: tomasrant@hotmail.com

„... in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju...“
(Jan 5, 29)

Sporočamo, da je naš brat, stric in stari stric, vzgojitelj, univerzitetni profesor in tajnik Papeške Komisije za sestavo Zakonika cerkvenega prava vzhodnih katoliških Cerkev in nato podtajnik Papeškega sveta za razlago zakonskih besedil, v devetinsedemdesetem letu starosti odšel h Gospodu po večno plačilo v Rimu 31. januarja 2004

p. Ivan Žužek DJ

Priporočamo ga v molitvah!

Žalujejo:

Sestre - redovnice: Majda, Janja, Rezka in Silva

Bratje: p. Miha DJ; Lojze, Tone, Božo, Matija Roman, Stane in

Andrej z družinami

in ostalo sorodstvo

Argentina - Anglija - Brazilija - Slovenija - ZDA